

> Retouradres Postbus 16166 2500 BD Den Haag

Aan de Colleges van burgemeester en wethouders van de Nederlandse gemeenten
In afschrift aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Directie Jeugdzorg

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 50 30
F 070 340 78 34
www.jeugdengezin.nl

Inlichtingen bij

invoeringcjpg@jeugdengezin.nl

Datum **20 JAN 2009**

Betreft: Centra voor Jeugd en Gezin

Ons kenmerk

JZ/LJ-2898135

Bijlagen

3

Uw brief

Geacht college,

In de meeste gemeenten wordt samen met de instellingen hard gewerkt aan de vorming van Centra voor Jeugd en Gezin. Van deze gelegenheid maak ik dan ook graag gebruik om mijn waardering uit te spreken voor uw inzet tot nu toe.

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Met deze brief wil ik u informeren over:

1. De voortgang van de vorming van Centra voor Jeugd en Gezin en de voortgangsrapportage die hierover recent naar de Tweede Kamer is gestuurd
2. Uitkomsten van onderzoek onder burgers naar de kennis van en perceptie over de Centra voor Jeugd en Gezin
3. De inhoudelijke rapportage die van u verwacht wordt in het kader van de Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin

1 Voortgang vorming Centra voor Jeugd en Gezin

Afgelopen november heb ik de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van de vorming van Centra voor Jeugd en Gezin (de brief aan de Tweede Kamer van 7 november jl. vindt u in de bijlagen). U kunt daarin lezen dat er op 1 november 30 gemeenten met Centra voor Jeugd en Gezin waren. Verschillende van deze centra heb ik het afgelopen jaar zelf mogen openen. Nog eens tenminste 25 gemeenten hebben de elementen uit het Basismodel CJG gerealiseerd, maar zijn voorzichtig om het ook al 'Centrum voor Jeugd en Gezin' te noemen. In de afgelopen maanden zijn daar nog verschillende gemeenten bijgekomen.

Dit bevestigt dat in de meeste gemeenten samen met de instellingen hard wordt gewerkt aan de vorming van Centra voor Jeugd en Gezin. Er moet nog veel gebeuren, maar de gedrevenheid en het enthousiasme van velen van u is zeer bemoedigend.

Dienstverlening voor ouders en kinderen, daar gaat het om

In de bijgevoegde voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer heb ik als centrale doelstelling van de Centra voor Jeugd en Gezin uitgesproken:

Directie Jeugdzorg

Ons kenmerk
JZ/LJ-2898135

- 'Alle ouders, jeugdigen en kinderen moeten als zij dit willen met alle mogelijke vragen over opvoeden en opgroeien én voor hulp terecht kunnen bij een laagdrempelig en herkenbaar punt in de buurt. In 2011 moet er een landelijk dekkend netwerk van Centra voor Jeugd en Gezin zijn. In iedere gemeente moet ten minste één fysiek inlooppunt zijn waar kinderen, jeugdigen en ouders terecht kunnen.
- Gemeenten moeten sluitende afspraken maken over de totstandkoming van één gezin, één plan en over coördinatie van zorg.'

Het is bij de vorming van Centra voor Jeugd en Gezin belangrijk om goed in beeld te hebben welke structuren er al zijn en of deze verbeterd of versterkt kunnen worden. In veel gemeenten wordt bijvoorbeeld voor schoolgaande jeugdigen via de zorgadviesteams rond het onderwijs vorm gegeven aan effectieve samenwerking op grond van sluitende afspraken. Centra voor Jeugd en Gezin komen hier niet voor in de plaats, maar het gaat erom dat de zorgadviesteams en de Centra voor Jeugd en Gezin goed op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Dit alles om snel de juiste hulp bij ouders en kinderen te verzorgen.

Ook als het gaat om het aanbod van opvoed- en opgroeiondersteuning is het van belang eerst te bezien wat al voor handen is en waar extra of ander aanbod nodig is. Via de Brede Doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin hebben gemeenten ook nieuwe middelen ontvangen om het bestaande aanbod van opvoed- en opgroeiondersteuning te verbeteren en te versterken met extra hulp en ondersteuning. Mijn uitgangspunt is daarbij het versterken van de eigen kracht van ouders. Dat betekent niet de verantwoordelijkheid overnemen, maar ondersteunen; niet leiden maar begeleiden.

Naar de gezinnen toe

Met de komst van de Centra voor Jeugd en Gezin dient de dienstverlening op het gebied van opvoeden en opgroeien voor alle ouders en jeugdigen makkelijk bereikbaar te worden. Daarmee worden nog niet alle gezinnen die hulp nodig hebben als vanzelf bereikt. *Outreaching werken* vind ik in die gevallen belangrijk. Het is in het belang van het kind dat juist die gezinnen die zelf geen hulp zoeken terwijl extra ondersteuning wel nodig is, actief worden benaderd.

De sleutel ligt bij de professionals

De sleutel om te komen tot betere opvoed- en opgroeiondersteuning ligt in de handen van de professionals die jeugdigen en ouders daadwerkelijk terzijde staan. Alle inspanningen van overheden, bestuurders en managers zijn – hoe belangrijk ook – niet meer dan randvoorwaardelijk. Ik roep u op ook binnen uw gemeente ervoor te zorgen dat professionals goed betrokken worden bij de vormgeving van de Centra voor Jeugd en Gezin. Met hen in gesprek gaan over de vraag hoe de gestelde doelen te bereiken levert, zo leert mijn ervaring, vele praktische tips op hoe de doelen die met de Centra voor Jeugd en Gezin beoogd worden gerealiseerd kunnen worden.

Professionals kennen en kunnen al veel. Maar met de vorming van Centra voor Jeugd en Gezin komen er ook nieuwe uitdagingen op hen af op het gebied van

bijvoorbeeld vraaggericht werken en samenwerken. Met koepels, beroepsverenigingen, experts en vooral ook professionals, ouders en jeugdigen zelf ben ik in gesprek om in kaart te brengen wat professionals die in een Centrum voor Jeugd en Gezin werken moeten kennen en kunnen. Samen met de relevante koepels en beroepsverenigingen bekijk ik hoe die nieuwe specifieke competenties de komende jaren een plek krijgen in bijvoorbeeld opleidingen, nascholing, werkafspraken, etc. zodat de professionals zich deze eigen kunnen maken. Begin 2009 wordt besloten hoe professionals op maat van informatie zullen worden voorzien op zodanige wijze dat beide informatiestromen, aan gemeenten en aan professionals, elkaar versterken.

Directie Jeugdzorg

Ons kenmerk
JZ/LJ-2898135

Ondersteuning van gemeenten

Samen met de VNG ondersteunt Jeugd en Gezin gemeenten bij het realiseren van de Centra voor Jeugd en Gezin. In de bijgevoegde voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer staat een kort overzicht van de ontplooiende activiteiten. De komende jaren zal deze ondersteuning worden doorgezet. De Gereedschapskist Centra voor Jeugd en Gezin zal verder worden gevuld, congressen en werkbezoeken zullen worden georganiseerd en het is mogelijk hulp of advies te krijgen. Bovendien zal de ondersteuning meer in samenhang worden gebracht met de andere op gemeenten gerichte ondersteuningstrajecten. Het gaat dan onder meer om de aanpak van kindermishandeling, de Verwijsindex Risicjongeren, het Elektronisch Kinddossier en de zorgadviesteams.

Uitgangspunt is de ondersteuning ook in deze fase op basis van de behoefte van gemeenten vorm te geven. De VNG en ik zijn voornemens dit voorjaar via een kort onderzoek nader in kaart te brengen aan welke ondersteuning gemeenten op dit moment behoefte hebben. Als uw gemeente voor dit onderzoek wordt benaderd, dan stel ik het zeer op prijs als u de tijd neemt om eraan mee te werken. Alleen door goed te weten waar gemeenten behoefte aan hebben in de ondersteuning kan deze optimaal vorm krijgen.

2 Burgers over de Centra voor Jeugd en Gezin

Dit najaar heb ik onder de Nederlandse bevolking onderzoek laten doen naar de kennis van en de perceptie over de Centra voor Jeugd en Gezin. Daarbij is onder meer gevraagd naar wat mensen bij de dienstverlening van de Centra voor Jeugd en Gezin van belang vinden. In totaal zijn 1100 Nederlanders geïnterviewd, waarbij enkele vragen specifiek zijn gesteld aan ouders met thuiswonende kinderen en aan jongeren tussen de 13 en 23 jaar. Aangezien ik verwacht dat de resultaten van dit onderzoek u behulpzaam kunnen zijn bij het inrichten van de Centra voor Jeugd en Gezin, is het rapport bijgevoegd.

Meer dan 90 procent van de mensen vindt het (erg) belangrijk dat de Centra voor Jeugd en Gezin ertoe leiden dat instanties beter samenwerken. Meer dan 85 procent van de mensen verwacht van het Centrum voor Jeugd en Gezin dat je 'er gewoon even kunt binnenlopen als je een vraag hebt' en dat je direct advies krijgt en snel verder wordt geholpen. Over de professionals vindt men vooral dat zij erg goed naar hen moeten kunnen luisteren. De expertise die men van professionals verwacht ligt vooral op het terrein van opvoedproblemen. Deze resultaten sluiten aan bij de centrale doelstelling voor de Centra voor Jeugd en Gezin zoals ik deze in de voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer heb benoemd.

Binnen het onderzoek is ook een aantal situaties aan mensen voorgelegd met daarbij de vraag waar ze te rade zouden gaan. Centra voor Jeugd en Gezin zijn in verschillende situaties al duidelijk in beeld als bron van consultatie, ondanks dat de centra nog volop in ontwikkeling zijn. Waar mensen met hun vraag als eerste naartoe gaan hangt uiteraard af van de aard van de vraag: met verschillende vragen gaat men bij voorkeur voor advies naar vrienden of familie, maar in bepaalde situaties blijken de onderwijzer of de huisarts het eerste baken voor advies. Dit onderstreept het belang van goede samenwerking met het onderwijs en ook met de eerstelijnszorg zoals de huisartsen. Wanneer via die lijnen een hulpvraag naar boven komt, dient de ondersteuning vervolgens ook snel voor handen te kunnen zijn.

Directie Jeugdzorg

Ons kenmerk
JZ/LJ-2898135

Peil de behoefte en de ervaringen van uw doelgroepen

Het is belangrijk om te *weten* welke dienstverlening uw doelgroepen verwachten en hoe de mensen in uw gemeente vervolgens het aanbod beoordelen. Dit komt ten dienste van de kwaliteit van dienstverlening vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin – of het nou gaat om het aanbod vanuit de jeugdgezondheidszorg of om het komen tot goede ondersteuning voor een gezin dat een steuntje in de rug nodig heeft. Ik spreek dan ook de wens uit dat in elke gemeente straks Centra voor Jeugd en Gezin zijn georganiseerd op basis van de behoeften van de eigen bevolking. Het aan het begin van deze brief genoemde onderzoek kan behulpzaam zijn, verdieping in de eigen gemeente acht ik van belang. Vervolgens is het in mijn ogen goed dat u periodiek peilt hoe de mensen uw aanbod beoordelen door aan ouders en jeugdigen te vragen wat zij van de geleverde dienst- en hulpverlening vanuit de Centra voor Jeugd en Gezin vinden.

3 Rapportage voor de Brede Doeluitkering

In januari van dit jaar is de Brede Doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG) van kracht geworden. Op 19 januari 2008 heeft u een beschikking voor de jaren 2008 tot en met 2011 ontvangen. Verder is in januari 2008 het eerste voorschot aan gemeenten overgemaakt. Met de invoering van de BDU CJG zijn de bestuurlijke administratieve lasten voor gemeenten aanzienlijk verminderd. Gemeenten hoeven geen aanvraag voor de uitkering in te dienen en de financiële verantwoording vindt plaats aan het eind van de regeling (2012). Wel hebben de gemeenten conform artikel 8 de verplichting jaarlijks inhoudelijk over de CJG-vorming te rapporteren. Voor de inhoudelijke verslaglegging wordt gebruik gemaakt van een vastgesteld formulier met vragen over de CJG-vorming in uw gemeente. Deze vragen die u tussen 1 april en 1 juli 2009 via een digitale applicatie dient te beantwoorden, vindt u alvast in de bijlage. **Bijgevoegde papieren versie hoeft u niet in te vullen.**

Om een goed beeld te krijgen van de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin, maar gemeenten daarbij zo min mogelijk te belasten, is de vragenlijst zo beperkt mogelijk gehouden. De vragen zijn hoofdzakelijk te beantwoorden met "ja / nee". Indien u nog geen actie heeft ondernomen wordt gevraagd naar het jaar waarin de activiteit naar verwachting wordt gerealiseerd. Informatie die reeds voor handen is bij Jeugd en Gezin, wordt niet opnieuw opgevraagd. Zo hecht ik veel waarde aan het gebruik van de Verwijsindex Risicjongeren om samenwerking vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin te bevorderen, maar stel ik daarover geen vraag: via de implementatieorganisatie voor de Verwijsindex Risicjongeren heb ik reeds zicht op de stand van zaken in de gemeenten.

Verder wijs ik u er nog op dat gemeenten de verplichting hebben zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling te doen van omstandigheden die van belang zijn voor een beslissing tot wijziging of intrekking van de brede doeluitkering. Een dergelijke situatie doet zich voor bij onder andere fusie of herindeling van gemeenten.

Directie Jeugdzorg

Ons kenmerk
JZ/LJ-2898135

Tot slot

De ontwikkeling van Centra voor Jeugd en Gezin en daarmee betere dienstverlening voor ouders en kinderen, is in volle gang. Ik hoop in 2009 net zoveel enthousiasme en gedrevenheid tegen te komen als het afgelopen jaar. Inmiddels weet u de ondersteuningsorganisatie voor vragen of voor informatie te vinden via www.invoeringcig.nl en via www.vng.nl. Ik nodig u van harte uit dat te blijven doen en het ook aan te geven wanneer u daarin iets mist, zodat ik u met de VNG ook het komende jaren weer ten dienste kan zijn.

Hoogachtend,

de minister voor Jeugd en Gezin,

mr. A. Rouvoet